

cvetlic. Posebno mi je bil povšeči dečko, kateri je vozil v »karoli« cvetje, ali strè se mu kolo, cvetje se prevrne in on stoji ter gleda, kot da hoče reči: »Kaj pa sedaj?« Tudi v paviljonu »nadbiskupijskih dobara« vidiš zanimivih rastlin. Tu se vspenja kvišku: »Yucca gloriosa«, ondi razširja široke, razrezane liste lepa »Zamia horrida«, tu raste narezljani »Philodendron pertusum«, ondi češljata »Cycas revoluta«, zopet tam peterolistni »Rhapis flabelliformis« in sto drugih. In tako se je premenil nekdanji živinski trg, potem pa trg za seno — v lep, prekrasen vrt, kar menda tudi ostane.

Čuj, strel z velike realke na Strossmayerjevem sprehajališču! Oglasijo se zvonovi po mestu — poldne je. Po stari kranjski navadi vzamem klobuk z glave in molim, poslušam pa tudi razne zvonove. Jeden mi je zvonil prav blizu; pogledam — nikjer zvonika. Ta zvon je v razstavi; prelil ga je iz starega ubitega zvona stolne cerkve zagrebški zvonár. Zvon ni velik, pa ima krepak in prijeten glas. Čast tudi zagrebškemu zvonarju, čegar novi zvon se sedaj že ziblje v novem zvoniku stolne cerkve.

Popoldne sem pregledaval, kar sem zjutraj le površno ogledal, potem pa sem se tudi sam nekoliko postavljaj po razstavi. Razstava, čez dan slabeje obiskana, postala je proti večeru živahnejša, gostilne so se polnile, po stezicah je mrgolelo mladih in starih sprehajalcev, in še vedno so prihajali veseli Zagrebčanje. Zdonela je tu pa tam vesela hrvaška pesem, godba nas je razveseljevala z milimi glasovi. Temnelo je počasi nebo, a razstava se je zdela, da postaja še svetlejša, ker so se užigale električne svetilke. Vse je bilo sedaj bolj čarobno: one cvetke so bile kakor v rajskem vrtu, paviljončki pa kakor male čarovite palače. Ko je še veliki vodomet začel metati kvišku prekrasno razsvetljeno vodo, sedaj rdečo, sedaj belo, sedaj modro, ko je godba zaigrala znane glasove pesmi:

»Liepa naša domovina«,

in ko je zaradi tega zaploskalo tisoč rok in krepkeje zatrepetalo tisoč src, takrat mi je bilo čudno, a neizmerno mило v duši.

Nisem se kesal, da sem te obiskal, ti hrvaška razstava! —ž.

Češko društvo »Vlast«.

Dolgo je že, odkar smo poročali o tem društvu (str. 86 in 87.) in obljubili, da bomo poročali še več. Ker smo v zadregi s prostorom, povemo sedaj le kaj malega, a več prihodnje leto.

Letos je to društvo mnogo in vsestransko delovalo. Vsak odsek, kakor »historický kroužek«, »socialni odbor«, »knihovni kommisse« je imel svoje delo. Kako se trudi, da bi se sadovi tega dela čimdalje bolj razširili, kaže to, da se je obrnilo do namestništva s prošnjo, da bi smelo prodajati (po trafikah ali prodajalnicah papirja) svoje liste: »Delnické Noviny«, »Vlast« in »Vychovatele«. Prvi list stane 1 gld. 60 kr., drugi 4 gld., tretji 2 gld. Izdalo je brošuro: »Kdy jest člověk najnešfasnější« in jo prodaja po 3 kr.

Jako se trudi društvo, da poveča svojo glavnico. Pa tudi prihajajo mu obilni darovi, kakor kažejo izkazi v »Vlasti«. Književno delovanje ni možno brez krepke denarne podlage. Sprejema pa v dar tudi dobre knjige, katere potem razširja med ljudi.

Dasi je »politika izločena«, vendar se trudi društvo, da pomaga v ostrem in pekočem socijalnem vprašanju.

Takoj iz početka je podpiralo društvo »Vlast« novo društvo, katero se je ustanovilo v Opavi in se imenuje: »Spolek na zakládání knihoven ve Szlesku«. Namen temu novemu, dné 1. julija potrjenemu društvu je, da ustanavlja in zaklada knjižnice na Šleskem.

Ne moremo tajiti, da vneti in verni Čehi res mnogo storé za dobro knjigo.

F. L.

